

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216230278
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7216230278.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci navrhovateľa O.. E. E. F.. XX.X.XXXX T. R. P. F. D. XX zastúpeného advokátkou JUDr. Jolanou Fuchsovou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Štúrovej 20 proti oprávnenej Mgr. O. E. F.. X.X.XXXX T. R. H. XXX zastúpenej advokátkou JUDr. Martinou Hopferovou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Bajzovej 2 v konaní o zrušenie výživného o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 10.10.2017 č.k. 25Pc 14/2016-123 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom z 10.10.2017 č.k. 25Pc 14/2016-123 zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 10C 63/2016-38 zo 14.6.2016 tak, že povinnosť navrhovateľa prispievať na výživu oprávnenej zrušuje od 20.12.2016. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Rozhodnutie, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania odôvodnil tak, že neboli dané dôvody pre priznanie trov podľa § 55 CMP z dôvodov uvádzaných navrhovateľom, t.j., že oprávnená mu neoznámila nástup do práce, ani nepristúpila k dohode o zrušení výživného a z vyjadrenia oprávnenej vyplynulo, že nástup do zamestnania neoznámila, nakoľko mala za to, že ani nástupom do pracovného pomeru po rodičovskej dovolenke vzhľadom na výšku jej výdavkov nedošlo u nej k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie resp. zrušenie manželského výživného. S konštatovaním, že posúdenie okolností, či došlo k zmene pomerov, je vecou súdu a preto samotné neoznámenie nástupu do pracovného pomeru zo strany oprávnenej neodôvodňuje priznanie trov podľa § 55 CMP.

3. Proti výroku rozsudku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a žiadal, aby odvolací súd v napadnutej časti zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a zaviazal oprávnenú nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 % vrátane trov odvolacieho konania.

4. Zdôraznil, že priznanie náhrady trov v tejto veci považuje za absolútne zásadné z hľadiska spravodlivosti a podľa jeho presvedčenia ide o učebnicový príklad pre aplikáciu § 55 CMP. Je tomu tak preto, lebo odporkyňa vyzval listom 9.11.2016 na uzavretie dohody o zrušení vyživovacej povinnosti, na ktorý listom 12.12.2016 reagovala negatívne, čím spôsobila, že sa musel s celou záležitosťou obrátiť na súd. Následne po podaní žaloby odporkyňa so žalobou vyslovila súhlas. Súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, že odporkyňa krátko po tom, čo mu listom oznámila, že so

zrušením vyživovacej povinnosti nesúhlasí, stanovisko zmenila (bez akejkoľvek zmeny jej pomerov) a so žalobou súhlasila. Je preto výsostne spravodlivé, aby výdavky, ktoré mu spôsobila svojou negatívnou odpoveďou, aj znášala (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 55 CMP). Rovnako zdôraznil, že podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine je možné vyživovaciú povinnosť zrušiť len ku dňu podania návrhu, je absolútne zásadné, aby sa povinná osoba včas dozvedela o zmene pomerov na strane oprávnenej osoby, inak povedané, ak oprávnená osoba, ktorej je priznaný nárok na manželské výživné neoznámí povinnej osobe zmenu pomerov, nemá sa povinná osoba ako o tejto zmene pomerov dozvedieť a obrátiť sa na súd, aby túto zmenu pomerov posúdil. Povinná osoba bude teda výživné platiť ďalej, pričom výživné vyplatené nedôvodne do podania žaloby o zrušenie vyživovacej povinnosti, nemá ako získať späť. Ešte inak povedané, ak by bol o tom, že oprávnená nastúpila do práce dozvedel až po roku, bol by jej nedôvodne platil výživné celý rok, následne podal žalobu a v prípade úspešnosti žaloby o zrušenie vyživovacej povinnosti by nárok na vrátenie nedôvodne vyplateného ročného výživného nemal. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody považuje odvolanie za dôvodné.

5. Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu zdôraznila, že navrhovateľ v podanom odvolaní netvrdí také skutočnosti, ktoré by podľa jej názoru odôvodňovali aplikáciu § 55 CMP a spĺňali by podmienku spravodlivosti. S návrhom, ako takým, nikdy nesúhlasila a ako prejav ochoty a dobrej vôle súhlasila so zrušením vyživovacej povinnosti napriek tomu, že na ňu pretrvávali podmienky. Nesúhlasila s momentom, od ktorého žiadal navrhovateľ zrušenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi a rovnako nesúhlasila ani s náhradou trov pre navrhovateľa, ktorú si uplatnil v samotnom návrhu zo dňa 20.12.2016. Tým, že nevyhovela požiadavke navrhovateľa na uzavretie dohody o zrušení vyživovacej povinnosti, nekonala protiprávne ani v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň poukázala na to, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi bola priznaná rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 14.6.2016 sp. zn. 10C 63/2016, čiže súdnym rozhodnutím, preto takúto vyživovaciú povinnosť tak či onak je možné zrušiť opätovne len rozhodnutím súdu na návrh. V tejto súvislosti poukázala na § 78 ods. 1 Zákona o rodine, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Z uvedeného síce vyplýva, že podmienkou pre zmenu rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, nie je však ustanovená povinnosť, aby takúto zmenu pomerov musela oznamovať. Preto súd v odôvodnení napadnutého rozsudku správne konštatuje, že posúdenie zmeny pomerov je vecou súdu a samotné neoznámenie nástupu do práce neodôvodňuje priznanie náhrady trov konania v prospech navrhovateľa a ani neodôvodňuje samotný zánik nároku na vyživovaciú povinnosť. Rovnako zdôraznila, že priznanie náhrady trov konania pre navrhovateľa považuje práve naopak za absolútne nespravodlivé a to s prihliadnutím na skutočnosť, že sa osobne a výlučne stará o ich maloleté dieťa, ktorému zabezpečuje bývanie a uhrádza všetky jeho nevyhnutné výdavky. Navrhovateľ síce prispieva na výživu maloletého, ale len sumou 100 Eur, čo je absolútne minimálna suma. Iným spôsobom na maloletého neprispieva a teda ona pokrýva všetky náklady dieťaťa a ešte k tomu od nej navrhovateľ žiada náhradu svojich trov konania. Vyhovením návrhu navrhovateľa by došlo k zmenšeniu objemu jej finančných prostriedkov, čím by v konečnom dôsledku bol ukrátený maloletý, keďže väčšinu týchto prostriedkov vynakladá na jeho potreby. Tiež považuje návrh navrhovateľa za nespravodlivý z hľadiska, že súhlasila so zrušením jeho vyživovacej povinnosti napriek tomu, že bola presvedčená o trvaní podmienok pre jej ďalšie trvanie. V tejto časti sa odvolala aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.1.2012 sp. zn. 6NCdo 5/2011. Návrh navrhovateľa nepovažuje za spravodlivý ani z hľadiska jeho predchádzajúceho správania sa v ich vzťahu, ktoré podrobne opísala v rámci konania o rozvod manželstva, zároveň považuje za vrcholne nespravodlivé zo strany manžela, že ten blokuje predaj bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve a podmieňuje to stretávaním s maloletým podľa jeho predstáv a nie podľa rozhodnutia súdu. Celkovo konanie manžela vykazuje znaky úmyselnosti v snahe, čo najviac jej uškodiť. Podľa jej názoru rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa podmienky ustanovené v § 220 ods. 2 CSP. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne a právne správny.

6. Navrhovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu odporkyne vyslovil presvedčenie, že argumentácia obsiahnutá vo vyjadrení odporkyne nemá nijaký vplyv na dôvodnosť ním podaného odvolania, v ktorom zhrnul všetku podstatnú argumentáciu. Vo vzťahu k argumentácii odporkyne uviedol, že nič nebráni slušným ľuďom, aby sa dohodli tak na určenie výživného, jeho zvýšení, znížení, ako aj zániku vyživovacej povinnosti bez ingerencie súdu. Inou vecou je, že takéto dohody sú nevykonateľné, keďže neboli schválené súdom. Ak sa ľudia vedia dohodnúť, niet nijakého dôvodu, aby zaťažovali súdy. Správanie odporkyne pred podaním návrhu (nesúhlas uzavretím dohody o zániku vyživovacej povinnosti) ako aj

jej správanie po podaní návrhu, kedy síce s týmto súhlasila, avšak spochybňovala splnenie zákonných podmienok pre zánik vyživovacej povinnosti, čo viedlo súd k potrebe riadneho prešetrenia pomerov a k vykonaniu rozsiahleho dokazovania, ako aj jej správanie spočívajúce v tom, že sa nedostavila ani na jedno pojednávanie, sú práve tými dôvodmi, na ktoré poukazuje odporkyňou citované uznesenie NS SR (okolnosti súvisiace so správaním sa účastníkov sporu ako aj okolnosti uplatnenia nároku). Pokiaľ odporkyňa poukazuje na jeho správanie, ktoré súdu popísala pri jej výpovedi v rozvodovom konaní, ako aj na jej starostlivosť o syna, poukázal v celom rozsahu na znalecký posudok PhDr. Sklenárovej vypracovaný v konaní o rozvod manželstva, ktorý celkom jasne odkrýva manipulatívny spôsob výchovy ich maloletého syna matkou, ktorý môže viesť až k tomu, že syn ho zavrhnú. Pokiaľ to odvolací súd považuje za potrebné, môže si predmetný znalecký posudok, ako aj celý rozvodový spis pripojiť. Vzhľadom na všetky ním uvedené dôvody považuje odvolanie za dôvodné a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

7. Ďalšie vyjadrenia zo strany účastníkov konania podané neboli.

8. Podľa § 387 ods. 1,2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

11. Generálna klauzula formulovaná v § 52 CMP vychádza z predpokladu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Touto formuláciou sa okrem iného zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa. Civilný mimosporový poriadok zakotvuje ustanovenie § 55, ktoré výnimočne umožňuje súdu priznať náhradu trov konania, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Predmetné ustanovenie (§ 55 CMP) predstavuje prelomenie generálnej klauzuly v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, kde vo všeobecnosti platí, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Aplikácia tohto zák. ust. prichádza do úvahy za predpokladu, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Ak súd vyhodnotí, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, môže priznať nárok na náhradu trov konania v akomkoľvek konaní podľa Civilného mimosporového poriadku, t.j. nielen v konaniach vymedzených v § 50 (náhrada trov konania v taxatívne stanovených prípadoch). Pri hodnotení kritéria, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, by nemal súd ako jediné kritérium zohľadňovať osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť práve okolnosti prejednávanej veci. Tu je potrebné odlíšiť prípadné jednorázové obštrukcie, ktoré vznikli zavineným konaním niektorého z účastníkov, kde je potrebné aplikovať ust. § 54 CMP (náhrada zavinených trov).

12. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP s tým, že podľa § 66 CMP nie je odvolacími dôvodmi viazaný, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku je správne a zákonné. Zdôrazňuje, že v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nota bene účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi (§ 49 ods. 1 CMP). Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie správne aplikoval v tomto prípade ust. § 52 CMP a rovnako správne posúdil, že z hľadiska okolnosti prípadu nebol dôvod pre postup podľa § 55 CMP. Skutočnosť, že odporkyňa nepristúpila na dohodu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti, čo následne vyvolal logický postup navrhovateľa podať návrh na súd v predmetnej veci, nemožno posudzovať ako okolnosť odôvodňujúcu priznanie nároku na náhradu trov konania z hľadiska spravodlivosti. Tento záver umocňuje fakt, že rozhodnutiu súdu predchádzalo rozsiahle dokazovanie, nota bene zmena pomerov odôvodňujúca zrušenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi nebola tak jednoznačná, ako sa domnieval navrhovateľ, preto nesúhlas odporkyne, či už vo vzťahu k navrhovanej dohode alebo

postoji v priebehu konania na súde, nemožno pripísať na ťarchu odporkyne z hľadiska spravodlivosti na základe toho, že navrhovateľ bol v konaní úspešný. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

13. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedenej úvahy rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a nepoužil moderačné právo súdu pri náhrade trov konania v zmysle § 55 CMP, pretože z hľadiska okolností prípadu nepovažoval za spravodlivé priznať navrhovateľovi náhradu trov konania.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).